

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Debrecen, József királyi herceg-utca 1. (Bika-bérbáz.) — Telefon: 113. szám.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ FÜGGETLEN KISGAZDA, FÖLDMUNKÁS ÉS POLGARI PÁRTI ÚJSÁG

Egyes szám ára: hétköznap 2 pengő vasárnap 3 pengő.

Ifjúsági napot

Tart ma a Magyar Demokratikus Ifjúsági Szövetség. A városok és falvak ifjúsága zárt tömegekben sorakozik ma a MADISZ zászlaja alá, hogy hitet tegyen az egész magyar ifjúságot átfogó egység gondolata mellett.

Első szabad ünnepét üli ma a magyar ifjúság, mely eddig tehetetlenül vergődött a fasizmus és reakció jármájában. Az első ifjúsági ünnep ez, melyet nem felülről irányított propaganda rendez, hanem amely mögött komoly a lelkes tömegek állnak. A sötétben botorkálás után a demokrácia végtelen, nyílt mezéjére lépett az ifjúság. A Magyar Demokratikus Ifjúsági Szövetség kibontotta zászlaját s elindult nagy célja, az ifjúsági egység megteremtése felé. A jelszó ez volt: meg kell teremteni a pártpolitikán felülmúló paraszt, munkás és értelmiségi ifjúsági egységet. És a MADISZ fiataljai áldozatos munkájával fáradoznak azon, hogy a jelszó minél hamarabb valósággá váljék.

Az egység azonban kötelezi a MADISZ-t is. Tudjuk, hogy különösen kezdetben volt sok a félreértés és nem csak vidékenként, hanem szinte falvaként különböző volt a MADISZ összetétele, szelleme és magatartása. A nehézségek lassan elsimultak, a zökkenők lecsiszolódtak. A Demokratikus Ifjúsági Szövetség vezetésének becsületos szándéka és tiszta, átfogó programja egyre jobban érvényesül a vidéki szervezetek életében is. Rá kell mutatnunk itt a debreceni szervezet példás munkájára, ahol a legkülönbözőbb pártokba beszervezett paraszt, munkás és értelmiségi ifjúság közösen száll síkra a magyar ifjúság céljainak megvalósításáért. Az egység végül köteleseket ró rá magára az ifjúságra is. Különösen szól figyelmeztető szavunk a polgárfiújsághoz, mely a múltban felváltotta magát az egység gondolatától. Tudomásul kell venni minden ifjú polgárnak, hogy az újjáépítés munkájában minden építő kézre szükség van. A polgári társadalom ifjúságának részt kell vennie a MADISZ munkájában vagy egyénilig, vagy méginkább szervezett tömegekben.

Tudjuk, hogy a MADISZ még csak kezdet kezdetén áll nagy munkájának. Sok akadállyal és meg nem értéssel fogja magát szembetalálni. Azt is tudjuk, hogy még a legnemesebb egység is csak kísérleti jelenség a társadalmi formák emberi történetében. Ez az egység is csak kísérlet, s ha az marad a próbák kiállásán túl is: nem von le erkölcsi értékéből semmit. Egy mozgalmat nemcsak eredménye nagyságán kell mérni. Ilyen ifjúsági próba nem volt még Magyarországon: le-

Megegyezés a trieszti kérdésben Bonomi olasz miniszterelnök elhalasztotta lemondását Diktatura Japánban

Londonban úgy tudják, hogy Belgrádban angol, amerikai és jugoszláv egyezményt írtak alá Trieszttel kapcsolatban. Az egyezmény mindkét fél számára kielégítő és biztosítja a szövetségeseknek, hogy teljes mértékben ellenőrizzék Trieszt kikötőjét és az Isonzó völgyén át Ausztriába vivő közlekedési vonalakat. A jugoszláv csapatokat kivonják a kérdéses területekről, de feltétel, hogy az egyezmény nem befolyásolja a Venezia Julia tartomány bármely részének végső sorsát, amelyet majd a béketárgyalásokon vitatnak meg.

Washingtonban Grew helyettes amerikai külügyminiszter közölte, hogy Amerika, Anlia, Oroszország és Franciaország egyelőre nem tudnak megegyezésre jutni az Ausztria megszállására vonatkozó tervekkel kapcsolatban.

A JAPAN ELLENI HÁBORU

mind nagyobb méreteket ölt. Tokióban tegnap nyilatkozatot adtak ki, amely arra utal, hogy a japán kormány diktatóri hatalmat nyer és császári rendelettel fognak intézkedéseket kibocsátani a nemzetgyűlés megkérdőzése nélkül. A japán rádió intette a lakosságot, hogy a szövetséges légi támadások nőni fognak és a döngő esata a Japán anyaország területén fog lezajlani. A legelső japán hadvezetés által kiadott inváziós kézikönyv szerint minden japánnak öngyilkos küldetésre kell készen állnia a szövetségesek ellen. Nimitz tengernagy közli, hogy Okinawa felett öngyilkosnagra kész repülőgépek löttek le a szövetségesek.

Washingtonban Stimson hadügyminiszter bejelentette, hogy az amerikai szárazföldi és légi haderő áthelyezése révén Burmában a hadjáratot teljes mértékben az angol csapatok vívják.

OLASZORSZÁGBAN

továbbtart a politikai válság. Az északolaszországi felszabadítási mozgalom befolyása egyre erősebbé válik, de még nincs jele annak, hogy a miniszterelnök személyes kérdésében megegyezés jött volna létre a keresztény demokraták, szocialisták s kommunisták között.

Bonomi olasz miniszterelnök a négy pártvezetés nyomásának engedve, kijelentette, hogy hajlandó rövid időre elhalasztani lemondását. Mindössze négy napról van szó. Elhatározásába belejárt az a külpolitikai helyzet is. A lemondás egyébként azért történt, mert a szocialisták heteken át nem tudták megegyezni a keresztény de-

demokratikus párttal az új kormány megalakítása dolgában.

HOPKINS,

Truman elnök moszkvai külvite úton hazafelé tegnap Berinbe érkezett, ahol megbeszéléseket folytatott Zsukov marsallal, a szövetséges ellenőrző bizottság orosz tagjával.

A NÉMETORSZÁGI

megszállási zónák újabb elrendezése során brit csapatok átveszik a Rajna-tartomány északi részének ellenőrzését, így a Ruhr-vidék megszállását is az amerikaiaktól. Ezáltal Köln, Düsseldorf és Aachen is brit ellenőrzés alá kerül, francia zóna határvonalát még tár-

gyalja az európai tanácsadó bizottság. A koblenzi törvényszék szövetséges felügyelet alatt újra megkezdte működését.

SAN-FRANCISCOBAN

megállapították, hogy az új világ-

szervezet neve „Egyesült Nemzetek” lesz. Roosevelt nevezte így el a fasizmus ellen küzdő nemzetek összességét, az elnevezés átvételével Roosevelt emlékének óhajtanak ádozni.

Tolbuchin tábornagy Ferenc József volt palotájában találkozott az amerikai parancsnokkal

Moszkva, jún. 9. (Tass): Tolbuchin tábornagy, a Duna-menti Waldseeben, Ferenc József volt palotájában találkozott Craigg amerikai helyettes hadsergeparancsnokkal. A találkozás alkalmából díszre került. Tolbuchin tábornagy pohárköszöntőjében méltatta az

Egyesült Államok, a Szovjet-unió és Nagybritania népeinek megbonthatatlan barátságát.

Craig vezérőrnagy válaszában elismerését fejezte ki a dicsőséges Vörös Hadsereg iránt és köszöntötte Sztalin tábornagyot, a Vörös Hadsereg vezérét.

A minisztertanács határozatai

A közalkalmazottak fizetésrendezési ügye még nem került a minisztertanács elé

Az MTI jelenti: A kormány tagjai dálnoki Miklós Béla miniszterelnök elnöklésével pénteken délután minisztertanácsra ültek össze. A napirend előtt előterjesztett ügyek között szerepelt Bessenyei Zénónak a közmunkatársaság elnöki tisztsége alól saját kérelmére való felmentése.

A miniszterelnök államtitkárrá való kinevezésre a következőket terjesztette elő: Kállay Gyula, Millok Sándor, Gács-Ganz Lajos, Takács József, Somogyi Miklós és dr. Schreiner Jenő.

Bán Antal iparügyi miniszter előterjesztésére az IOKSZ elnöki székébe Szilágyi Antal került Hozzájárult a minisztertanács több kinevezett miniszteri tisztviselő kinevezéséről a minisztertanács elé.

Faragó Gábor közlekedési miniszter Budapest közlekedéséről tett jelentést, Gerő Ernő kereskedelem- és közlekedési miniszter pedig a vasutak helyzetéről számolt be.

A napirend során elfogadta a minisztertanács Vörös János honvédelmi miniszternek a legénység illetményeinek rendezésére, valamint a vezérkar mellett működő katonai bíróság megszüntetésére előterjesztett javaslatát.

Vásáry István pénzügyminiszter a cukor és só behozatalára, a vám-szedési jog újbóli gyakorlására, műszaki pótlék folyósítására, valamint a földhitekre és fémjelzési illetékekre megállapítására vonatkozóan tett előterjesztést. Javaslatát a minisztertanács magáévá tette és egyúttal új alumíniumpézn forgalombahozásáról is határozott.

Valentiny Ágoston igazságügy-miniszternek a részvénytársaságok

és szövetkezetek adminisztrációja, az okirat megsemmisítési eljárás meggyorsítása, a szolgálói helyükről eltávozott közalkalmazottak igazolása, valamint a törvénykezési szünet, illetve szabadságolások tárgyában tett előterjesztéseit a minisztertanács elfogadta.

Gerő Antal kereskedelem- és közlekedési miniszter a termelés fokozása érdekében elvi jelentőségű javaslatot terjesztett elő, amelyet a minisztertanács elfogadott, valamint elhatározta, hogy a külkereskedelmi hivatal megváltozik és helyette külkereskedelmi igazgatóság létesül.

A minisztertanács elfogadta Molnár Erik népjóléti miniszter előterjesztését az Országos Közegészségügyi Tanács újjáalakítására, továbbá egyes lakásügyi kérdések szabályozására, valamint a külön-

böző szocialista intézmények anyagi támogatására.

Gyöngyössi János külügyminiszter a jóvátétellel kapcsolatos kérdésekről tájékoztatta a minisztertanácsot.

A közalkalmazottak illetményéről szóló rendelettervezet — a sajtó előzetes híradásaival szemben — ezúttal sem került minisztertanács elé. Erről a kérdésről másképp héttel ezelőtt tárgyalta először a minisztertanács és akkor utasította a szakminiszteriumokat, hogy egyes részletek megváltoztatása céljából tanulmányozzák át újból a rendeletet. Ez a munka, illetve a rendelettervezet végleges megszövegezése csak pénteken délelőtt készült el és emiatt a kérdés nem kerülhetett a pénteki minisztertanács elé.

Az amerikai magyarok üzenetet intéztek a magyar kormányhoz

Newyork, június 9. Az Amerikában élő magyarok Newyorkban gyűlést tartottak a szövetségesek győzelme alkalmával. A gyűlés résztvevői az ideiglenes magyar kormányhoz üzenetet küldtek és ebben ezerekeskívánásaikat fejezték ki abból az alkalomból, hogy az ideiglenes magyar kormány a főreform megvalósításával kiegyenlítette a magyar néppel szemben régóta fennálló tartozását. Ezzel a szegény magyarok milliói, akik azelőtt jóformán meg-

éni nem tudtak, lehetőséget kaptak arra, hogy fokozott erővel bekapcsolódjanak a demokratikus Magyarország felépítésébe. A gyűlés résztvevői egyhangúan azzal a kéressel fordulnak a magyar kormányhoz, állítsák törvényszék elé Horthy és társait, akik Magyarországot ebbe a szörnyű háborúba sodorták. A gyűlés résztvevői üzenetet intéztek az egész amerikai magyarsághoz és kérték őket, hogy támogassák az új demokratikus Magyarországot. (MTI)

A Nemzeti Bizottságok az újjáépítésért és a termelésért

A budapesti Nemzeti Bizottság legutóbb tartott ülésén elhatározta, hogy a vidéki és kerületi Nemzeti Bizottságokhoz felhívást intéz az építőmunka és termelési verseny még fokozottabb tempóban való fokozása érdekében. A

felhívás többek között ezeket mondja:

Most, amikor új és hatalmas feladat előtt áll az ország, ismét a Nemzeti Bizottságokhoz fordulunk, hogy mozgósítsák az ország népét az újjáépítés nagy célja

gyenek rajta a paraszt, munkás és értelmiségi fiatalok százazres tömegei, hogy sikerüljön a magyar ifjúság első, önálló nagy kísérlete.

Ezekkel a gondolatokkal üdvözöljük a szabad magyar ifjúság ünnepét, melyet az osztatlan magyar társadalom őszinte öröme és segítő szeretete kísér.

érdekében. Minden faluban, minden városban vegye kezébe a Nemzeti Bizottság a széles néptömegek mozgósítását. Az értekezleten és népgyűlésen az összes demokratikus pártok bevonásával világossítsa fel az egész ország lakosságát az újjáépítési programról. Készítsék elő az aratás minél simább lebonyolítását. Legyenek a Nemzeti Bizottságok a dolgozók állandó serkentői és ellenőrzői, legyen gondjuk, hogy azok, akik az újjáépítésben legjobban kitérnek, megkapják jutalmukat. Ne legyen

A Nemzeti Bizottság ülése

A debreceni Nemzeti Bizottság szombaton ülést tartott Juhász Nagy Sándor elnöklet alatt. Napirend előtt dr. Kondor Imre szövegesen, hogy a mezőgazdasági munka ellátása és biztosítása sürgetős és nehezen halad előre. A dolgozóknak munkakerülékét kell kizárni a mezőre. Súlyosnak tartja, hogy a Nemzeti Bizottság határozatait nem hajtja végre a rendőrség. Szerinte a szakszervezet sem tudott embert adni a munkák elvégzésére. Ménes Sándor rámutat arra, hogy a szakszervezetek most szervezik az utcabizalmikat a munkábaállításra.

A bizottság végül úgy határoz, hogy átír a rendőrséghez, hogy a Nemzeti Bizottság és termelő bizottság határozatait hajtja végre és ezentúl a Nemzeti Bizottság ülésére, ha ilyen irányú ügy kerül napirendre, ahol a rendőrség is érdekelve lesz, meghívja a rendőrség képviselőjét.

Juhász Géza dr tagsága körül

Közölte az elnök a Független Kisgazda, Földmunkás és Polgári Párt beadványát, amelyben közli, hogy dr. Juhász Géza tankerületi főigazgatót kizárta a tagok sorából. Helyette a Nemzeti Bizottságba és törvényhatóságba Kardos Sándor kisgazdát jelölte a párt.

Dr. Kondor Imre javasolja, hogy Juhász Gézát a Nemzeti Bizottság hívja be pártokivüli tagnak. Dr. Lévy Zoltán nemzetgyűlési képviselő ellenzi ezt. Nem tartja szerencsésnek, hogy egy párt belső ügyeivel foglalkozzanak és egy párttagokat bírálva mintegy elégtételt szolgálhassanak a meghívással. A pártok jövőbeni együttműködése szempontjából ez nem kívánatos és veszélyes. Különösen nem szerencsés a javaslat a Nemzeti Parasztpárt részéről, hiszen a kizárás egyik oka a párttagok kizárása Juhász Géza részéről a Nemzeti Parasztpárt javára. Elvi okból tiltakozik a meghívás ellen.

Juhász Géza kéri a kizárás elodázását, vádak feltárását. Dr. Erdős Imre javasolja, hogy dr. Juhász Gézát, mint tankerületi főigazgatót hívják be a Nemzeti

magyar ember, aki az elkövetkező nehéz hónapokban tényleg tölti idejét. Legyen tisztában minden magyar azzal, hogy amilyen mértékben részt vesz az ország újjáépítésében, olyan mértékben erősíti az ország pozícióját az európai népek demokratikus közösségében. A budapesti Nemzeti Bizottság bízik abban, hogy az ország összes Nemzeti Bizottságai és azokon keresztül az egész ország népe megérti a felhívás jelentőségét, az abban foglaltakat magáévá teszi és hozzájárul a feladat haladéktalan megoldásához.

Bizottságba s nem mint pártokivüli. Lévy Zoltán kéri, hogy ne siessenek a meghívással és veszedelmes dolog, ha a bizottság már most dönt és előre határoz, hiszen Juhász Géza ellen egyik vádpont volt a 16 vádpont közül, hogy reakciós bujtatót és fedezett s furesa volna, ha a Nemzeti Bizottság ennek tudatában is azonnal végrehajtja a meghívást.

Tariska István szerint tisztázni kell a reakciós bujtatók vádját. Erdős Imre javasolja, hogy hallassák el a döntést és vizsgálják ki, mi az igazság a Juhász Géza elleni vádakban a reakciós bujtatók ügyében.

Szabó Kálmán szerint egy tag kizárása belső ügye a pártnak, de az már közügy, lehet-e tankerületi főigazgató egy percig is, aki ellen reakciós bujtatói vád hangozott el és ha ez bebiztosodik. Ennek a vádpontnak a kivizsgálását kéri.

Dr. Juhász Géza visszautasítja a reakciós bujtatók vádját. Szondi György helyettes tankerületi főigazgatóról van szó és neki komoly férfiak, Simon Álami, Kardos László miniszteri osztálytanácsos és Kardos Pál tanár állították, hogy Szondyt baloldali embernek tartják. De ő is hasonlóan gondolkodik.

Kondor Imre fenntartja javaslatát, hogy Juhász Gézát régi demokratikus gondolkozása és közéleti tevékenysége miatt hívják be a Nemzeti Bizottságba. Erdős Imre is fenntartja halasztó indítványát. A Nemzeti Bizottság szavazás után 12 szavazattal 10 ellenében az elhalasztás mellett döntött, kivizsgálja először a plénum előtt, hogy áll a vád Juhász Géza ellen a reakciós bujtatók ügyében. A kizárást kimondó Kisgazda Pártot felhívják, hogy öt nap alatt terjessze be adatait a Nemzeti Bizottsághoz és csak a vizsgálat után dönt, hogy meghívja-e Juhász Gézát a Nemzeti Bizottságba, vagy nem. A vizsgálatot, illetve a Nemzeti Bizottság ülését ebben az ügyben a jövő esztendőig tartja meg. A bizottság tudomásul veszi Kardos Sándor beküldését.

Pártközi megállapodás Hajdú megye törvényhatósága átalakítására

Hajdú vármegye törvényhatósága megalakítása újra foglalkoztatja a Nemzeti Bizottságot. Erdős Imre terjesztette elő a javaslatát, hogy mivel az újabb adatok még erősebben bizonyítják, hogy a kialakult pártarány nem helyes, javaslatot 20 kommunista, 11 kisgazda, 11 szociáldemokrata, 11 parasztpárti, 4 pártokivüli és 2 szakszervezeti tagja lenne Hajdú megye törvényhatóságának, ha a mostani helyzetet meghagynák. Javasolja, hogy a három nagy párt, Kisgazda, Szociáldemokrata és Kommunista Párt 16-16 tagságot kapjon, a Parasztpárt 10-et, a Polgári Demokrata Párt 1-et, a szakszervezet 2 tagságot, 1 pártokivüli Juhász Nagy Sándor személyében.

Juhász Nagy Sándor elnök szerint a Nemzeti Bizottságnak nincs joga beleszólni a választásba és választási eredménybe, legfeljebb arról dönthet, hogy milyen szellemben tartották a választást és felterjeszheti döntést végezt az igazságügyminiszterhez és belügyminiszterhez.

Igazoltassák le a kormányfőtanácsosokat és titkos tanácsosokat is

Chodak János javaslatát ismereti az elnök, aki szerint a titkos tanácsos, kormányfőtanácsos és sok más tanácsos szerepe kivizsgálandó, nem-e háborús vagy népelle-

nes bűnös, hogy kapták a kitérteket és címeiket. Az elnök javaslatára felírják a kormányhoz, hogy a titkos és kormányfőtanácsosokat is igazoltassák le.

A debreceni Mezőgazdasági Főiskola érdekében

Dr. Kondor Imre javasolja, hogy a debreceni mezőgazdasági főiskola, a Gazdasági Akadémia ügyét vegye kézbe a Nemzeti Bizottság és teremtsen ott rendet a kormányzat. Most szállingóznak vissza az elmenekült tanárok, akik sok vagyontárgyat elvittek. A tanári kar megszervezését is felüli kell bírálni.

Szabó Kálmán polgármester felveti a kérdést, hogy a Gazdasági Akadémiát be kellene illeszteni az egyetembe, mint gazdasági fakultást. Sok hasznos indok tenné ezt szükségessé és az egyetem hírnevét is öregbítenék. A Nemzeti Bizottság elfogadta a javaslatokat, felírta a földművelésügyi miniszterhez a debreceni Gazdasági Akadémia, mezőgazdasági főiskola megfélelmezésére és az ügyek előzetes kivizsgálására bizottságot küld ki, amelynek tagjai dr. Kondor Imre, Kállay Sándor, Vértessy István, Szabó Béla, Balogh Elemér a pártok, Lada Gábor

Súlyos közegészségügyi bajok Debrecenben

A jog- és pénzügyi bizottság ülésén a megbízott tisztifőorvos hosszabb tanulmányban ismertette a bizottsággal, hogy a nemibetegség megdöbbentő mértékben emelkedik Debrecen városában. A háborúkat általában követi a járvány és a nemibetegségnél most ez hatalmas mértékben jelentkezik. Kényszer-gyógykezelés elrendelése, hatósági razzia a titkos prostitúció letörésére sürögésen és ismétlődően szükség lenne. A közelmultban tartottak razziait és 15 beteg nőt el is fogtak, be is vitték a rendőrségi fogdába, de kiengedték őket, mert kellett a cella, a férőhely a politikai foglyoknak. A Horthy kórház sem áll még rendelkezésre. A járványok, a népbetegségek ellen védekezni kell, áprilisban a hazatért deportáltak között 76 kiütéses tifuszos volt. Javasolja, hogy a nemibetegség gyógykezelésére zárt intézetet állítsanak fel.

Több felszólaló hangoztatta, hogy sürgős intézkedésre van szükség a veszedelmes népbeteg-

a szakszervezet részéről. Ez vizsgálja meg az akadémia ügyeit, a tanárok szerepét, elmenekülésük körülményeit. Helyesli a bizottság a polgármester javaslatát, hogy a pallagi akadémia az egyetem egyik fakultása legyen.

Vádak Hollósy Andor megbízott tisztifőorvos ellen

Az elnök ismerteti ezután azt az előterjesztést, hogy dr. Hollósy Andor megbízott tisztifőorvost a népiéleti miniszter véglegesítse. Dr. Erdős Imre ellenzi ezt és kifogásokat és vádakot hoz fel Hollósy ellen. Hollósy helyeselte az Orvosi Kamarában a numerus nullust, a zsidó orvosok kizárását akkor, amikor orvoshiány volt és dr. Gaertner, dr. Markovics és dr. Gál György mellett ő is elviti a zsidó orvosok műszeréből. Gaertner és Gál már a népiéletészség foglalt. Kéri, hogy ne terlessék fel pártóltag a megerősítést, sőt indítsanak ellen eljárást, fesszák meg a debreceni tisztifőorvosi megbízástól. A bizottság végül úgy döntött, hogy a polgármester folytatja le a vizsgálatot és teszi meg a szükséges intézkedéseket, megkérdezi és bevonja a vizsgálatba az orvosok szakszervezetét.

ség leküzdésére. Molnár József javasolja, hogy keressék meg az orvosok szakszervezetét és azok közreműködésével vizsgálják meg Debrecen egész lakosságát, így vegyék ki az orvosok részüket az újjáépítési munkájából.

Hollósy Andor szerint erre öt-évi munkára volna szükség, annyi időbe kerülne 100.000 ember alapos megvizsgálása. A bizottság végül is úgy határozott, hogy elvben teljes erővel támogat minden munkát, kezdeményezést a nemibetegség leküzdésére, így felkéri a tisztifőorvost és rendőrséget sürű és ismétlődő egészségügyi közrendezeti razziait tartására és kéri a tisztifőorvost, dolgozzon ki sürgős tervet a részletes megoldásra és keressék meg az anyagi fedezetet és lehetségeseket is. Mozgalmat kezdeményeznek továbbra is a Horthy kórház visszaadására és a nemibetegség elleni küzdelem intézményes biztosítására. Felvilágosító röpiratokat adnak ki és igénybeveszik a mozgó hirdetővásznát is.

Herboly Zoltán főispán felmentése

A miniszterelnök a belügyminiszter előterjesztésére Herboly Zoltánt, Bács-Bodrog vármegye főispánját tisztsége alól felmentette és egyidejűleg Mezei Mihályt Bács-Bodrog vármegye főispánjává kinevezte.

Állásfoglalás az ifjúsági egység mellett

A MADISZ debreceni szervezete közli: A római katolikus egyház felismerve a magyar ifjúság egységének döntő fontosságát az ország demokratikus újjáépítésében, azt, hogy az ifjúság osztatlan egysége valóban a nemzet érdeke, elfogadta a MADISZ programját és szervezeti szabályzatát és a katolikus ifjúsági egyesületek tagjai belépnek a MADISZ-ba, ezzel nagy léptékű töve az egység teljes megvalósulása felé.

A MADISZ programja és ideiglenes szervezeti szabályzata elfogadása mellett a hathatóssabb szervezkedés és eredményesebb munka érdekében a következő kiegészítő pontok szellemében akarunk tovább működni: Mégjobban kihangsúlyozni óhajtjuk, hogy a MADISZ legfontosabb feladata az igazi demokratikus szellem mindenkor védelmezése és fejlesztése. A mai ifjúság tudja, hogy lecsentebb kötelessége ennek az egységes akaratainak elfogadása és támogatása. Az egész magyar nép várja az ifjúság ilyen irányú támogatását, ezt nem nyújthatja egyes pártoknak és ezért pártpolitika mentesen akar működni. A magyar szabadságszerető nép, ezért a MADISZ a nemzeti függetlenség harcosa. A magyar igazságszerető nép, mindig megköveteli a maga igazát, de ugyanakkor tisztelőben tartja más népek jogát. Elismeri különböző világnézetek és különböző vallási rendszerek létjogosultságát mindaddig, amíg ezek nem sérülnek és nem veszélyeztetik népünk nagy tömegének akaratát. Tehát az ifjúság ezzel a szellemmel azonosítja magát. Támogatjuk mindenkort az a világnézeti és vallási rendszert, mely erősíti a becsületet tisztá erkölcsi

fejlesztését. A magyar nép kultúra megőrzése, fejlesztése, különös gondját képezi a MADISZ-nak (irodalom, művészet, zene, tánc stb.). A rom. kat. egyház nevében: Faddy Ötmar öf. A MADISZ debreceni vezetőségének nevében: Holló Erzsébet.

Előadás a magyar zsidóság önvédelmi harcáról

A Zsidó hitközség tanácstermében Kandel László nagyhatalmú előadásban számolt be a zsidóság hősiesség önvédelmi harcáról, melyet a pusztító utjára indult faszimussal megvívott. Lengyelországi menekültek hozták a magyarországi zsidóságunk az első vészhireket, tőlük tanulták el a védekezés módjait a magyar zsidók, akiknek sorsa a német megszállással pecsételődött meg. A cionisták megpróbálták megmenteni az egész magyarországi zsidóságot. A Gestapo két magyarországi vezetőjével tárgyaltak, akik üzleti alakra helyezkedtek s hajlandónak mutatkoztak „aranyért vért adni”. Hozzáárultak Svájcban keresztül az országból nagyobb számú zsidóság elmenekítéséhez. Később aranyon kívül chrómt és autóparkot is kényszerít s hozzáárultak, hogy a cionisták kiküldöttei Ankarába repüljenek pénzért.

A világ azonban nem sokat törődött 800.000 magyar zsidó sorsával. Az előadó itt rámutatott a cionista lista körül Debrecenben történt visszasságokra. A Szálasi remoralom alatt hamis papirokkal, a Vadász-utca 29. szám alatt levő svájci követség menleveleivel és a Nemzetközi Vöröskereszt munkájába bekapcsolódott cionisták tevékenységén át folytatták az önvédelmi harcot.

A cionista fiatalok önzetlenül dolgozott, megszervezte a földalatti munkát, megtalálta az érintkezést az ellenállási fronttal, számos tagja a nemzetország tagjai között fedezte társai munkáját s ötlettel, hősiességgel ezrek életét mentette meg.

Stark Ervin szavalata, Beck Sándor héber beszéde, az ifjú cionisták énekkara művészi számai és Stauber Ernőnek a zsidó hadseregnek a szövetségesek oldalán vívott haditetteiről tartott ismeretterjesztő előadása.

A debreceni református egyház előadássorozatában vasárnap d. u. 5 órakor a Kistemplomban dr. Karácsony Sándor egyetemi tanár tart előadást: „Református keresztény nevelésünk jövője” címen. Belépődíj nincs.

* Pigniczky István órási mester 10-től 12-ig nyitva Piac-u. 69. Megyeházzal szemben.

Sretter utóda
Polgárné és Vigh Zsigmond
óra-, ékszerüzletüket megnyitották. Javítást vállalnak. Baththány-u. 26.

CIPŐ parafás teletalppal
kapható Csapó-utca 13.
(udvarban). Segédet felvesznek magas fizetéssel.

ABLAK KITT
üvegezéshez ismét kapható Szabó Zsigmond cégnél Piac-utca 10. szám.

Aranyért, ezüstért, briliánsért magas árat ér el
STASSIK LAJOS
ékszerésznél Piac-u. 56.

Gyarmathy Antal és Medgyaszai Sándor
elvallalnak mindenmű szállítást, bútorzállítást, helyben és vidékre. Piac-utca 40. Hangya udvar,

Igazi építő munkához szükséges tőke gyűjtésben jó segítők
HETI és HAVI
belizetési rendszerrel a
DEBRECENI KÖLCSÖNÖS SEGÉLYZŐ-EGYLET
KOSSUTH-UTCA 8. SZÁM

VÖRÖSRÉZ és FÉM hulladékot legmagasabb áron vásárol
LANGER és KATZ ócska-vásztépe
Hatvan-utca 62. szám.

IRODALMI KAMARASZÍNHÁZ
A városi zeneiskola előadótermében ma, vasárnap június 10-én este 6 órakor

Egy pohár víz

CSOKONAI SZÍNHÁZ
Vasárnap délután 3 órakor
A SZENT LÁNG
Este 6 órakor
HOFFMAN MESÉI
Hétlőn este 6 órakor
A SZENT LÁNG

Több millió pengő kell a Nagytemplom újjáépítésére

A történelmi múltú Nagytemplom bombotámadásoktól megrongált építményén állványok sorakoznak, erőteljesen halad az újjáépítés munkája. Ebből az alkalomból érdeklődtünk Szentes László lelkipásztornál, a munka menete felől.

— Elsősorban meg kell emlékeznünk a hívek áldozatkészségéről — mondotta Szentes László lelkiész. — A gyűjtés nagyon szépen halad, eddig már 300.000 P-n felül gyűlt össze. Ezek nagyrésze debreceni adomány. A vidéken is teljes mértékben megvan a készség, azonban egyelőre még nem tudják az adományokat eljuttatni.

— Nagy problémát jelent számunkra az anyagbeszerzés. Elsősorban kell gondoskodnunk a templom befedéséről. A két bomba, mely a templomot érte, az épület szerkezetében nem idézett elő nagyobb változást, a tetőt azonban tönkretette s az őszi esőzés, majd téli fagy okozott nagy károkat. A leégett tetőtözé pótlására 7—8 vagon fa kellene. Ez rendes körülmények között könnyen megoldható kérdés lenne. ma azonban komoly problémát jelent. Hasonló nehézségek merülnek fel a szükséges bádogyanyag megszerzésénél. Ezzel kapcsolatban kaptunk egy ajánlatot, egyik gyár munkásai hajlandók búza ellenében a szükséges bádogyanyagot rendelkezésünkre bocsátani, ennek lebonyolítása azonban szintén nehézségekbe ütközik.

— A gyűjtés által befolyt pénzt rögtön munkába fektetjük, már csak az árak gyakori változása miatt is. Ebben nagy gyakorlatunk van, hiszen ma Debrecenben a legtöbbet építető, javítottó közület a református egyház. Éppen az anyagárak változása zárta ki a lehetőséget, hogy a munkát vállalkozóval bonyolítsuk le. A Nagytemplom ügyszólván

házikezelésben, felelős vezető irányítása mellett folyik. Kovács Gyula, Siposs László és Nagy Sándor állnak élén annak az építetető bizottságnak, mely minden héten összejön és megbeszéli a következő hét munkatervét.

— A Nagytemplom javítása milyen stádiumban van? — érdeklődünk.

— Most kezdődik sorra a megrongált boltozatrészek kicserélése. Ami faanyagot be tudunk szerezni, azt nyomban bedobozozzuk s a többi részt cementtel vízmentesítjük, az újabb esősékek levezetéséről gondoskodunk. A templomot mindenképpen megmenteni: ez a cél. A munkaterv pedig az anyagbeszerzési nehézségekhez igazodik. Időközben a tornyot rendbehozzuk, az állványok itt már állnak. Mivel számitani kell az átázott belső vakolat leomlására, a történelmileg is értékes szöszöket és orgonát fedőburkolattal óvják. A templomot beüresítjük, a vakolat s ennek kiszáradása is hosszabb időt vesz igénybe. Külön gond lesz a szükséges üveganyag beszerzése.

— Mikor nyílik meg a Nagytemplom a hívek számára előreláthatólag? — kérdezzük.

— Ebben az évben már nem. A templom egyszerűben valószínűleg mégis tarthatunk istentiszteletet. Oidalt van egy nagy holttér, ahol egy lépcsőház kibontásával ügyszólván új anyag szükségére nélkül 300 személyt befogadó helyet lehet istentiszteletnek számára rendezni, ami a templom teljes újjáépítése után gyülekezeti otthonként lenne használható. Maga az újjáépítés költsége két hónapnál ezelőtt kétmillió pengőre volt tervezve, azóta azonban az egyre emelkedő anyagárak és munkabérek ezt természetesen jóval nagyobb összegg tették.

Folyamatban a halotthamvasztó megnyitását célzó intézkedések

Bekérjük az érdekeltek sürgős véleményét

A jog- és pénzügyi bizottság egyik régebbi ülésén dr. Lévy Zoltán nemzeti gyűlési képviselő, bizottsági tag javasolta, hogy minél hamarabb helyezték üzembe a debreceni halotthamvasztót, amely a mai időkben fokozott jövedelmet is biztosítana a városnak. A jog- és pénzügyi bizottság péntek délutáni ülésén dr. Valló Antal tanácsnok ismertette a halotthamvasztó felállítására vonatkozó intézkedéseket. A város illetékes ügyosztálya sürgős véleményétetrelre hívta fel a műszaki ügyosztályt, dr. Hollóssy Andor tisztifőosztályt, hogy javaslatukat műszaki és egészségügyi szempontból tegyék meg, az üzemi bi-

zottságot, hogy el tudja-e látni a krematóriumot megfelelő üzemanyaggal, a rendőrséget és ügyészséget, hogy igazságügyi szempontból bírálják-e a halotthamvasztó megnyitását és a debreceni római katedrális, hogy egyházi szempontból mi az álláspontja. Ha a vélemények beérkeztek — ami június 15-ig várható — akkor összehívják a köztemetői bizottságot, majd ennek javaslatával kerül az ügy újból a jog- és pénzügyi bizottság, esetleg a közgyűlés elé és ha ezek a fórumok mind letárgyalták a kérdést, keresik meg a belügyminisztert az engedélyezés iránt.

Ballagás a Kollégiumban

Szombaton délelőtt a Kollégiumban tartotta ballagását a református gimnázium VIII. osztálya. A gondosan feldíszített osztályteremből a tógába és fekete öltözött maturanusok a Kollégium udvarára vonultak, ahol a leánygimnázisták sorfala fogadta a ballagókat. Az egyesített leánygimnázium növendékei virágcsokrot nyújtottak át minden maturanusnak.

A Kollégium udvarán a 90. zsolttár „Te Bened bízunk eleitől fogva...” éneklése után D. dr. Farkas Ignác református vallástanárnak, aki nyolc éven át tanította az életbe lépőket, olvasott a Bibliából és mondott megható búcsúját, mit az „Erős várunk” zsolttár éneklése követett.

Zsigó László, a ballagó diákok nevében mondott szép beszédet. Búcsút vett a tanári kartól, diák-társaitól és az ősi intézet megváltó falaitól.

Dr. Varga Zoltán osztályfőnök a tanári kar nevében hangsúlyozta, hogy a mostani ifjaknak bátraknak kell lenniük, mert az élet parancsára kemény.

Husztó Kálmán VII. osztályos az ittmardt diákok nevében mondott szép beszédet.

PÁRTÉLET

A Független Kisgazda Párt szokásos vasárnapi táncdélutánja az Ifjúsági Nap miatt elmarad.

A népzenezek az újjáépítésben

A népzenezek szakszervezete tagtervezetén hozott határozatával rácafozt azokra a vállalkozóknak, akik az újjáépítésben kapcsolatban felajánlották rászorult. Magukévá tették a jelszót, hogy arcazt a vasút felé és kimondták, hogy összes tevékenységükkel minden héten testületileg vesznek részt a vasút újjáépítésében, ami 126 ingyenes munkanapot jelent hetenként az újjáépítésben. Minden vasárnap tizenöt óráig a múzeum előtti téren és az itt befolyó önkéntes adomány különböző segélyező és gyermekbarát egyesületeknek osztatik szét. A hónapok házak sebesültjeinek szórakoztató zenét adnak. Kimondták még, hogy a Hajdú megyében csak a szakszervezet be tartozó népzenezek vállalhatnak munkát és köthetnek kollektív szerződést. Elhatározták, hogy szakszervezetüket kiépítik az egész tisztántul területre.

Véresre verte a munkaszolgálatosokat — őrizetbe vette a debreceni rendőrség

A debreceni rendőrség politikai osztálya őrizetbe vette Kovács Antal szakszervezetit, aki mint a püspökladányi munkaszolgálatos század kerettagja kegyetlenkedett az embereikkel. Bottal véresre verte talpukat, puskával több embert úgy vágott hátra, hogy gerincét tört szelvedtek. Ahol lehetett: kővel, ütővel, éhezette az embereket. Mikor a század Kárpátaljára került, ott is hasonlóan bánt velük.

Horváth Tihmér műszerész mester RÁDIO, KERÉKPÁR, VARRÓGÉP műhelyét megnyitotta Deák Ferenc-u. 9. Javítást vállal.

Szechenyi u. 55. sz. hazam pincéjéből egy háromszögletes és egy ezüstszálós pénzügyőr és felesége délután 5 és 6 óra között egy darab kékbáronny rekamét, annak fotóját, két darab kézimunkafotót és két darab ripsz behúzású uriszoba fotót és egyéb butorokat elvitt. Jelentkezést eseten az illetőnek egybeként a

nyomozvatőnek magas jutalmat adok.
Hatvan-u. 6. sz. II. lépcső, II. em.

A búza tavasza

Jó volt ez a kis eső. Nyárelő hajnalára kisüthet a nap. Nőhet a búza! Mennyire vérében van a magyarnak a földje. Akinek egyetlen barázdája sincsen, az is azt nézi: milyen az idő? Attól függ sok mindene. 1945 ősze óta, ha találkozunk egymással, hány-szor elkerdeztük: — Van őszi vetésed? Mennyi? Ha máshonnan jött valaki, hozta a hírt, hogy van-e arra őszi vetés. Ha van: hány százalék? Ez a százalék? Ez a % azt jelenti, hogy hány százaléka a tavalyi őszi vetett területnek? Örült, aki azt mondhatta: — Van 60%. Kellemes meglepetéssel hallottuk, hogy van egy-két hely, ahol 90%. Sőt van egy hely, ahol 110%. Na, hál Istennek! Mert emberé a munka. Isten tetszése ad rá majd áldást. Örömmel ujságolja valaki: Sz. n elég sok az őszi vetés! — Hogy tudják elvégezni? Úgy, hogy volt ott egy jó parancsnok. Kirendelte a lakosságot szántani-venni. Adott igát is. — De már egy másik helyen csak 20%-ot tudtak végezni. Van tavaszibúza? — Kérdem az egyik gazduramat. — Mi avval nem foglalkozunk. Ritkán válik be. — A szükség sok mindenre megtanítja az embert. A közelmúltban sokat szenvedett egy község. Igen kellene a jó termés. De kevés az őszi! Mit találnak ki? Csinálnak tavaszibúzát. De hogy? El kezdnek gondolkodni. Milyen lenne a búza. Ha ősszel a földbe került volna? És megpróbálják utólrni mesterségesen. Először beültatják. Akkor kiteszik a padra. Szikkad 36 óráig. Akkor megint beültatják. Újra kitergetik. Hagyák 12 óráig. Hűsített előtt el is vetették. Bevetettek vele 1500 holdat. Azóta nézni jár a falu: — Milyen a búza? Szentgyörgynapra szebb, mint amit ősszel vetettek. Sűrű, erősnövésű. Idő kell rá! Az Isten a gazda! Ó adhat a magyarnak a kenyeret az idén is. Jó eső, aranyeső — mondják. Jó volt ez a kis eső. Haed süssön rá aztán a nap. Szálljon az ég áldása a magyar földre és a magyar népre!

Hegyaljai Kiss Géza.

ANGORA és gyapjú fonalat
vásárolok minden tételben.
KALLÓS Timár-u. 52. I. em. 2.

Megnyílik!
Értesítjük a t. csizmafogyasztó közönséget, hogy a Csizma Árucarnok Csapó-u. 17. szám alatt f. hó 13-án reggel megnyílik és minden szerdán és szombaton 3—1-ig lesz nyitva. Bejárat a színház felől.

ZONGORA szállítást vállal és szakszerűen végez
LÉVAI Csapó-u. 88.
Szíves megkereséseket délutáni órákban mindig előre kérem eszközölni.

Az asztalos ipari szakmába vágó munkálatok végzését Böszörményi-ut 3/a. szám alatti műhelyemben ismét folytatom. Weisz Ferenc asztalos mester.

750 liba ára a Szent Anna utca elejének kiszélesítése

A bombapusztítás lehetővé teszi a városrendezést

A jog- és pénzügyi bizottság pénteki ülésén Kalenda Lóránt műszaki tanácsnok ismertette a Szent Anna-utca kezdő szakaszának kiszélesítési tervét. Ezt most 1926-ban elhatározták és most, hogy a bombázás sok házat elpusztított a Szent Anna-utca elején, könnyen megvalósulhat a terv. Részben elpusztult a Piac-utca 44. szám alatti Marx-ház, a Szent Anna-utca 2., 4., 6. és 8. számú ház teljesen vagy részben. A Szent Anna-utcai bérházhoz idomulna az új, szélesebb Szent Anna-utca, azonkívül a Batthyány-utcaival párhuzamos új utca nyílna a Szent Anna-utca és Kossuth-utca között a Kossuth-utca 11. számú háznál. A városnak 750 négyzetméter területet kellene kisajátítani magánosoktól, ami körülbelül 750.000 pengőbe kerül, de ebből a fele megérül, ugyanis a szabályrendelet értelmében a Szent Anna-utca elején levő páratlan számú házak tulajdonosai fizetnek meg ezt a 375.000 pengőt, hiszen az utcaszélesítésből és nyitáshoz az ő házuk értéke is emelkedik. 750.000 pengő most 750 liba árának felel meg és a város soha ilyen olcsón nem végezheti el a városrendezést.

Dr. Lévy Zoltán nemzeti gyűlési képviselő nagy elismeréssel szól a műszaki ügyosztály, elsősorban Kalenda Lóránt értékes munkásságáról. Régi álmaink valósulnak

meg a városrendezéssel, ami tulajdonképpen romeltakarító munka is. Kéri a további kitarító lelkes munkára, a Hunyadi-utca, Petőfi-tér s.h. rendezésére, újjáépítésére használniuk ki a bombakár okozta lehetőségeket.

A jog- és pénzügyi bizottság elfogadja az előterjesztett tervet, hozzájárul a magánterületek kisajátításához és megszerzéséhez, megindítja az érdekeltek körében a telekátalakítási eljárást és így rövidesen megkezdhető lesz a Szent Anna-utca kiszélesítése.

Politikai irányok és a demokratikus magyar tanítói mozgalmak ismeretese a Nevelők Szakszervezetében

Zsúfolt teremben tartotta szombaton értekezését a Nevelők Szakszervezete.

Első előadó Murányi Kálmán tanár, a szakszervezet főtitkára volt, aki a demokráciáról, szocializmusról, kommunizmusról és faszizmusról szólt. Röviden ismertette a négy fogalom lényegét, történeti fejlődését. A másik előadást Ormós Lajos tanfelügyelő tartotta, ismertette a tanítók demokratikus mozgalmait 1848-tól napjainkig. Előadásából kitént, hogy a nevelők a népből származva a népért küzdöttek és küzdenek, a népért fognak küzdeni a jövőben is a munkássággal és a demokratikus szellemű polgársággal karöltve. Mindkét előadást nagy tetszéssel és helyesléssel fogadta a hallgatóság.

VAGYONMENTŐ Bádógos-u. 1

GAZDAG MA 3 előadás. 3, 5 és 7 órákor
CIRKUSZ Délutáni előadáson teljes esti műsor. Jegyelövétel cirkusznál

TAPOLCAI és VASS
gyermekkosci üzem
felvesz jó munkás asztalossegédet
MIKLÓS-UTCA 51.

TÁNCISKOLA kezdődik
a MÁV. műhelytelepen 12-én, kedden 6 órától a MADISz rendezésében, Schaff táncitanár vezetésével. Ma 5 órától megnyitó össztánc.

Beszélgetés Juhász Nagy Sándorral néhány időszerű kérdésről

Juhász Nagy Sándor, a Nemzetgyűlés alelnöke, a debreceni Nemzeti Bizottság elnöke Budapesti útja után most érkezett vissza Debrecenbe. Ebből az alkalomból felkerestük és néhány kérdésre választ kértünk.

A legközelebbi formában merült fel az a hír, hogy elnök úr Budapestre költözik. Mi erre nézve az álláspontja?

— Egy heti tartózkodás után most érkeztem haza Budapestről. Előbb akartam jönni, mert a béke-ünnepélyen meg akartam tartani meghirdetett beszédemet a világbéke gondolatáról, azonban közlekedési nehézségek miatt nem voltam képes idejében megérkezni. Mikor azonban végre elindultam Budapestre, valóságilag maradtam lehetett volna velem fogatni, annyira örültem, hogy jöhetek vissza Debrecenbe. **Híába, én annyira belegyökereztem a debreceni és a hajdúmezei falujába, hogy nem lesz könnyű dolog innen engemet áttelepíteni.**

— Mi volt a nemzetgyűlés politikai bizottságának legfontosabb határozata?

— A miniszterváltáson kívül azt tárgyalta a bizottság, hogy a Dunántúlról és a még nem képviselt területekről is mielőbb meg kell választani az Ideiglenes Nemzetgyűlés képviselőit. E kérdésről én szóltam egyedül fel és sürgettem az Ideiglenes Nemzetgyűlésnek mielőbb összehívását, hogy végre az ország egyeteme nyilatkozhassék meg a kormány politikájával kapcsolatban. Azt

mondottam, hogy jelenleg a kormány fellábon áll, mert csupán az ország kisebbik felének akarata folytán alakult.

A végleges nemzetgyűlés megválasztása mikorra várható?

— **Öszön elül semmi esetre sem.** Nem vagyok híve annak, hogy időelőtt történjenek meg a választások. Ehhez nyugalom, rend és teljes propaganda-lehetőség kell, tehát a vasúti és postai forgalomnak is bizonyos mértékű megszűrése. Ezt Gerő miniszterrel remélhetjük is. Rákosi Máttyás a jogrend helyreállítására és biztosítására vonatkozó nagyfontosságú kijelentése, mely országszerte általános helyesléssel találkozott, olyan tisztulási folyamatot indított meg, amelytől szintén sok sikert várhatunk.

Mi a véleménye a Független Kisgazdapárt politikájára vonatkozóan?

— **Helyesnek tartom azt az irányvonalat, melyben a párt országos vezetősége a párt ügyeit viszi.** A párt minden tagjának meg kell értenie, hogy egyedül a demokrácia fenntartásánál fogva, amely a magyarországot megmentheti és hogy a nagy célokat csak a többi demokratikus pártokkal való együttműködés által lehet elérni. **A magyar nemzeti függetlenségi front egységét minden körülmények közt meg kell őriznünk és az abban tömörült öt pártunk szövetségét lehetőleg még szorosabbra kell fűznünk.**

Összezsugorítással építik fel a megrongálódott városi lakásokat

Sürgősen megkezdik a Simonffy-utca 1. szám alatti városi bérház helyreállítási munkálatait

A jog- és pénzügyi bizottság ülésén újra felmerült a Simonffy-utcai városi bérház helyreállításának kérdése. A szinte tengeri kigyóvá nőtt ügy a megrongálódott stádiumába lépett. Dr. Kalenda Lóránt műszaki tanácsnok ismertette a tájékoztató versenytárgyalás eredményét. A Simonffy-utca 1. szám alatti városi bérház helyreállítási költsége összesen egymillió pengő lenne, de ha felhasználják a szomszédos városi épületből anyagot, akkor kevesebb, háromnegyedmillió. **Általában a város a mai viszonyoknak és gazdasági helyzetnek, anyaghiánynak megfelelően az összezsugorítás elve alapján dolgozzák és hozatja helyre a városi lakásokat és ezt kellene követni a magánosoknak is.**

A Simonffy-utcai bérháznál is feláldozták az erősen megrongálódott második emeletet, esetleg az első is az egyiknél s ezek anyagát felhasználva hozzák rendbe a földszintet, üzleteket, a használható emeleti részeket. És ezt követik a Fűvészker-utcai háznál is és több más városi épületnél.

Javasolja, hogy az anyagi fedezet megteremtése véget forduljanak a Nemzeti Bankhoz kölcsönért, vagy állami kölcsönt vegyenek igénybe.

Csillag József kéri, sürgősen indítsák meg az építómunkát. Hibáztatja az eddigi késedelmet is. Ne anélkül kezdünk, mert ebből nem lesz ház, lakás és üzlet. A műszaki ügyosztályt is szervezzék át és tegyék életképesé. Dr. Lévy Zoltán nemzetgyűlési képviselő is hasonló érvelésben szólalt fel. Több hozzászólás után a bizottság kimondta, hogy a jövő héten hétfőn már megkezdheti a munkát úgy a Simonffy-utca 1. szám alatti mint több más városi lakás helyreállítására. Az anyagi fedezetről dr. Varga Endre

főszámvételezővel tett jelentést és örömmel vette a bizottság, hogy addig is, amíg akár az állami kölcsönt, akár a helybeli pénzügyektől kölcsönt kapnak, akár a Nemzeti Banktól és attól is függetlenül, hogy mi lesz a sorsa a Lévy-féle megoldási tervnek és esetleges lakbérpótadó-tervnek, **megfelelő hitel és fedezet áll részben rendelkezésre.** Ugyanis megkerült a város elvesztettnek hitt pénze — tavaly négy milliót kapott bombakárók helyreállítására, ebből felhasználják kétféleképpen, egymillió 800.000 pengőt az ősszel befizettek a postatakarékpénztárba —, így ez az összeg megvan és rendelkezésre állhat. Azonkívül a korábban dr. Várhelyi István pénzügyminiszterrel kapott összeg egy része is rendelkezésre áll, így semmi akadályja sincs annak, hogy megfelelő fedezet alapján már hétfőn meg ne kezdődjen a munka.

Debrecen 326 orvosa közül csak 110 van itthon

Magángyakorlatot folytathatnak a tisztiorvosok

A közelmúltban törvény, illetve rendelet tiltotta el, hogy a tisztiorvosok magángyakorlatot is folytassanak. A fővárosban már némi korlátozással feloldották ezt. Most Hollóssy Andor tisztiorvos kérte ennek feloldását Debrecenben is. Indoklásul felhozta, hogy Debrecen 326 orvosa közül csak 110 van itthon és csak ennyi működik, azonosítást anyagi szempontból is méltányos volna megengedni a tisztiorvosok magángyakorlatát. A jog- és pénzügyi bizottság ehhez az év végéig, 1946. jan. 1-ig hozzájárul azzal, hogy először a tisztiorvosok teendőit kell ellátni a tisztiorvosoknak és ha marad idejük, akkor folytathatják magángyakorlataikat.

Mielőtt arany, ezüst, briliáns ékszerét eladja, mutassa meg Szelecsényinek SAS-UTCA 2.

IBUSZ, MÁV, Hiv. menetjegyiroda
Piac-utca 65. szám alatt az Angol-Magyar Bank r. t. fiókja helyiségében működik.
Hivatalos órák: hétköznap 8 — 1, d. u. 3 — 5-ig. Pályaudvari árak.
Egy hónapig érvényes menettéri jegyek csak itt válthatók.

Megalakult a Debreceni Közületi Szervezett Munkások Szövetkezete

2500 alapítótag találkozása az egyenlőség-testvériség jegyében

A közületek szakszervezetekbe tömörült (állami, megyei, városi hivatalok, nevelők stb.) dolgozói elhatározták, hogy saját árubeszerző csoportjaikat egy kereskedelmi jellegű szövetkezetbe tömörítik, ezzel intézményesen gondoskodnak a dolgozó társadalom egy nagy részének ellátásáról, a demokratikus gazdasági berendezkedésnek megfelelően.

Ez az elhatározás nagy érdeklődés mellett egy akaratkenti kimondotta az alapító közgyűlés a szövetkezet megalakulását.

Ez a röviden „Közületi Szövetkezet” demokratikus feladatának megfelelően az egész dolgozó társadalom, minden becsülettel dolgozó, ha nem is közületek alkalmazói az illető, tehát iparos, kereskedő, gazdák és más foglalkozási ágaké is a szakszervezeteken keresztül, annak tagsága útján.

A cél a javak becsületes beszerzése, arányos és igazságos elosztása, főleg élelmiszer, ruházat, tüzelőanyag tekintetében, továbbá a termeléshez szükséges feltételek rendelkezésre bocsátása, lakásépítési és berendezési előmozdítása, mezőgazdasági és ipari eszközök, gépek és szerszámok előállításához segítség, a városba érkezők részére szállóhely és osztott kifőzdelek helyek a város egyes körzeteiben stb.

Ez az új alapítás nem irányul sem az iparos, sem a kereskedő ellen, vagy eddigi életszínvonalának és megélhetésének megzavarására, hanem segítségére akar lenni a hatóságoknak abban a nagy elgondolásban, hogy minden ember

kapja meg a mindennapi kenyerét s ez az eredmény a demokratikus eszmék diadalát biztosítja.

A Közületi Szövetkezet mint jogi személy teljesjogi tagja lesz a megalakítandó Tiszántúli Szakszervezeti Központnak, mint új szervezetnek. Epp úgy tagja lesz a megalakulás-előtti álló Népszövetkezetnek is — megfelelő képviselettel.

A szövetkezet vezetésében az egyes közületek arányos képviselőket kapnak, tehát megye, város, MÁV, HÉV, posta, pénzügy, igazságügy, nevelők, erdészet, OTI, világi ügyosztály és a rendőrhatalóság képviselője, a demokratikus egyenlőség és igazságosság szellemében.

Az üzletrész tőke 100 pengő és 5 pengő alapítási költség. Ennek ellenében úgy maga az üzletrész tulajdonos, mint szorosan vett igazolt családtagjai részesülnek fognak élelmiszeri és ipari cikkekben, Természetesen senki sem lehet kétszemes, vagy többszörös ellátott egy- és ugyanazon családban, ha még önálló kereső is az illető.

A programm tiszta, világos, a szándék becsületes. Hogy pedig a szövetkezet életképes és állandó jellegű lesz, a 2500 főnyi tag bizalma alapján máris biztosítottak látszik. De kell is, hogy ez a szövetkezet a dolgozók táplálója, a jövő nemzedék biztosítója, a munka, a fegyelem demokratikus példaképe legyen.

Üzletrész jegyezhető az egyes foglalkozási ágak megbízottjainál és a Városi Takarékpénztár és Hitelintézet Rt.-nél.

Minden fiú és leány 18 éves korig kedvezményesen használhatja a városi fürdőt és mozit

Nemcsak a diákok, hanem minden dolgozó ifjú élvezheti a kedvezményt

A Demokratikus Ifjúsági Szövetség beadványt intézett a városi fürdőhöz, hogy tagjai kedvezményesen használhassák a városi fürdőt, azonosítást a mozihoz, színházhoz is.

A jog- és pénzügyi bizottság ülésén dr. Lévy Zoltán ügyvéd, nemzetgyűlési képviselő, nem helyeselte, hogy egy alakulatnak adják meg a kedvezményt, vagy minden pártnak adják meg, vagy minden fiatalnak, nem lehet kedvezményt egy párt, vagy alakulat, szövetség tagjainak kiadni. **Molnár József hasonló értelemben szólalt fel, a fizikai munkások és megilleti az a kedvezmény, ami a diákok, tanulókat megilleti.**

Dr. Lévy Zoltán: — A mezőgazdaságot is megilleti a kedvezmény.

A jog- és pénzügyi bizottság végül is úgy döntött, hogy 18 éves korig nemcsak a diákok és tagozó ifjú, fizikai munkás, mezőgazdasági munkás a munkaadói igazolvány alapján részesülhet a városi fürdő, mozi stb. kedvezményben olyan mértékben, mint eddig a tanulóifjúság, diákság, vagyis megszűnik a diákság kivételése és minden dolgozó ifjú hasonló kedvezményben részesül. Ezzel összhangban a Demokratikus Szövetség külön kedvezménykérését elutasította a bizottság.

Nyolc évi fegyházra ítélték egy rovtomultú műasztalost

A debreceni törvényszék dr. Farkas Aladár elnöke alatt működő büntetőtanácsa a múlt nap tárgyalta Szabó László Debrecen, Rákóczi-u. 10. szám alatti lakos, volt műasztalos bűnügyét, akit többrendbeli lopással, csalással vádolt az ügyészség. Szabó László a múlt év végén és ez év elején segédrendőr is volt, mint tolmács is teljesített szolgálatot. A főtárgyaláson megállapított nyert, hogy 1917 és 1940 között tizenegy esetben volt büntetve, fegyházra, börtönre, öt évi fegyházra, 3 évi dologházra, többben 3—6 hónapi fegyházra. Szabó kijelenti, hogy ezekre a büntetésekre nem emlékszik, mert közben robbanás és gázmérgezés érte és nem tud visszaemlékezni.

Az ügyészség most azzal vádolta, hogy Juhász Zsigmondné és Kiss Lászlóné debreceni timaroktól mint segédrendőr ezer pengőt követelt, azonosítást élelmiszert is

erőszakolt ki tőlük. Józsan lovat, ruhákat, kerékpárt, fehérneműt stb. lopott.

Szabó tagadta a vádakot és ártatlanságát hangoztatta. A kihallgatott tanuk nagyrésze terhelő vallomást tett. A bíróság a bizonyítási eljárás lefolytatása után Szabót nyolc évi fegyházra ítélte. Szabó és védője fellebbezett az ítélet ellen.

Az új borbély- és fodrász-árak

A debreceni Ipartestület borbély- és fodrászszakosztálya tegnapról kezdve az alábbi új árakat léptette életbe:

Férfifodrászat: sima borotválás 5 pengő, fésüléssel 8 P. Hajvágás fazonra 12 P, hajmosás 15 P, fejbortotválás 15 P, manikűr 15 P.
A női fodrászatban: vizondolás 25 P, vasondolás 20 P. Hajmosás 12 P, manikűr 15 P, tartós ondolás 200 P.
Az árakhoz, melyekben a ki-

MODERN ÉS STYL BUTOROK
garderob szekrények, konyhaberendezések, íróasztalok, zongorák, fotelek, vitrinek, csillárok étkészletek, perzsaszőnyegek, márkás festmények, jég szekrények nagy választékban kaphatók
IVÁNY ENDRE Áruforgalmi iroda és Műkereskedésben
Piac-u. 67. (Miklós-u. sarok.) Ugyanott mindennemű lakberendezési tárgyak vétele.

ARANYAT, EZÜSTÖT, BRILLIÁNST LEGMAGASABB ÁRON VESZ KOLLÁR órás KOSSUTH-UTCA 4.

szolgáltatási díj belfoglaltatik, még 5 százalék forgalmi adó járul.

Városi üzletek bérbeadása

A jog- és pénzügyi bizottság pénteki ülésén a Zenede épületben levő üzlethelyiséget, amelyet Lippiczky Erzsébet bérelt, kérte Bősörmenyi Istvánné papírkészítő és elentkezett a régi bérlő, a deportálásból hazajött Grosz Sándor, akinek 1942 óta Csapó-u. 26. alatt is volt üzlete. A bizottságban hosszas vita alakult ki. Molnár József szerint a deportáltaknál meg kell nézni, eléggé tökéresek-e. Nincs szükség arra és meg kell akadályozni, hogy más városból való deportáltak itt telepedjenek le és 200 textíliázlet legyen 50 méter szövetet. A deportáltak nagy részét tudná használni az építőiparban a szakszervezetek útján és a mezőgazdaságban is, itt kellene kezdeményező lépést tenni. A bizottság végül is úgy döntött, hogy augusztus 1-ig kiadja az üzlethelyiséget Lippiczky Erzsébetnek s közben vizsgálja a Grosz Sándor deportált körülményeit és végérvényesen azután dönt.

Újra tárgyalta a bizottság a Dégenfeld-terti Benyáts Ernő-Molnár József-féle üzlethelyiséget, amit a múlt ülésen Molnár Józsefnek ítélt azzal, hogy ha a régi igénylő, özv. Kerekes Zoltáné, aki most tért haza a deportációból, csak akkor kapná vissza ezt a helyiséget, ha a deportálás idején levő üzletét a Püspöki-palotában nem kapná vissza. A Püspöki-palota házigondnoka szerint ezt már kiadták Nagy László asztalosnak és szükségük van erre a helyiségre, így nem adják vissza Kerekesnek. A jog- és pénzügyi bizottság megváltoztatva multkor határozatát, özv. Kerekes Zoltánának adta ki a Dégenfeld-terti helyiséget Molnár Józseffel szemben.

Végül egy fellebbezést utasított vissza a bizottság, Veress László nem nyugodott bele a Gambirinus-passaiban levő üzlethelyiség bérbeadását döntésébe. A bizottság a fellebbezést jogalap hiányában visszautasította.

FIGYELEM!
Felkérem mindazon volt, illetve jelenleg is szolgálatot teljesítő bajtársakat, akik a Sárvár-i I. repülő bevonulási Központnál teljesítettek szolgálatot, valamint azon bajtársakat, akik március hó 26-án a gyűtő századdal Nyógr közsgéből Sárvárra mentek a bevonulási központhoz és ha tudnak bármit is fiam, ifj. Medve Sándorról, nagyon kérem, sziveskedjenek minél előbb értesítést adni id. Medve Sándornak. Minden költséget megtéríték. Debrecen, Egyletkert-u. 46.

Rádiók, villamos készülékek, vasalók, főzők javítása NÁNÁSSY Piac-u. 87.

TAKARÓT, POKRÓCOT, ÚJAT és HASZNÁLTAT MAGAS ÁRON VESZÜNK ÁDÁM és VAS Csapó-u. 30.

